

súbditos fueran diocesanos de tal ó tal obispo, como lo es ciertamente; pues en caso contrario no hubieran consentido que usurpara jurisdiccion espiritual un rey mahometano.

No se contó con la voluntad del papa, y se reputó bastante la de un soberano sarraceno.

Núm. 36.

Proyecto de restauracion de la catedral de Oca por el rey Sancho segundo de Castilla en 21 de marzo de 1068 con agregacion del territorio diocesano del estinguido obispado de Valpuesta.

Esp. Sag. tom. XXVI. Apénd. V.

In nomine Domini unius et trini, mundi pro redemptione sanguinis unda restituti: ego Sancius rex Castellae pro amore Dei, et remissione peccatorum meorum et pro animabus parentum meorum facio testamenti privilegium ad *Aucensem episcopatum*, et vobis domino meo Simeoni episcopo, sic de rebus adquisitis episcopi, quae ab antecessoribus vestris adquisitae sunt, quam etiam de parvis munieribus, que omnipotenti Deo offero; quia quamvis praefata sedes à multis temporibus desolata jacet, et non possum ad integrum restaurare, tamen in renovatione ipsius episcopi concedo parvusculam partem; scilicet:

Offero in primis S. Petri de *Varelangas* monasterium cum rebus, et haereditatibus, quae ad eum pertinent, et monasterium S. Quirici cum omnibus rebus, et haereditatibus quae ad eum pertinent, et in sub-Burgensi urbe concedo villan *Iricium* ad integrum cum sernis, vineis et terminis, quae ad eam pertinent; extra illam monasterium S. Martini et S. Thomae, quae sunt de S. Petro de *Caradigna* et de sancto Petro de *Aslanza* cum suis haereditatibus et suis adjcentiis quae ad eos pertineant. Et in villa *Gundisalvo*, cellam S. Vincentii cum sua veritate: et in eadem villa, ecclesiam quam vocitant sanctae Luciae, cum omnibus suis

adjacentiis. Et in villa quam vocitant *Uter de Allios*. Cellam sanctae Mariae cum suis adjacentiis: et in ribo de *Obierna* in villa *Gunsalvo* suam ecclesiam cum suis adjacentiis: et in *Ripiella*, suam ecclesiam cum suis adjacentiis: et in *Ataporca* duas ecclesias cum suis adjacentiis; et in *Burgensi* civitate, ecclesiam S. Laurentii cum rebus quae ad eam pertinent: et in barrio de *Arias* ecclesiam S. Petri cum suis rebus et suis haereditatibus; et illas ecclesias de ipsa civitate cum suis rebus; et villam *Quintanadonnas* ad integrum cum suis sernis, et vineis, et pratis et terminis quae ad eam convenient: et *Requeezolo* ad integrum cum suis terminis et suis molendinibus, et viginti arenzatas de vineis et in *Espinosa*, cellulam S. Joannis cum suis rebus et haereditatibus; et in *Cautaz* cellulam S. Michaelis cum omnibus suis haereditatibus, et adjacentiis; et in *Motuba* cellam S. Mariae cum haereditatibus et adjacentiis suis, et in *Alfoz de Obierna* cellam sanctae Centollae cum omnibus suis rebus et haereditatibus et adjacentiis et in *Alfoz de Aslanzon*, monasterium sancti Michaelis de *Aralucela*; et in *Alcoceto* concedo dominum Joannem presbyterum cum suis domibus et haereditatibus vel rebus omnibus quae possidet; et in eadem villa, ecclesiam sitam in honore S. Crucis cum omnibus suis adjacentiis; et in civitate de *Munio* monasterium S. Adriani cum quanto ad eum pertinet, et monasterium S. Stephani cum suis rebus et haereditatibus ad integrum; et cellam S. Antonini ad integrum cum suis rebus, et suis haereditatibus, et in *Mitinella* suam ecclesiam cum suis adjacentiis; et in *Petrosa* uno solare cum suo homine et illam ecclesiam de Villa Gutier cum suis adjacentiis; et in *Pamplica* cellam S. Martini cum suis adjacentiis; et in *Castro* monasterium S. Mariae cum suis rebus et haereditatibus, et omnibus suis adjacentiis; et in barrio de *Ripiella* uno homine cum suas casas; et in villa *Allios* monasterium S. Mariae cum suis rebus et haereditatibus ad integrum; et in *Olmiejos* cellam S. Columbae cum suis rebus et haereditatibus ad integrum; et in *Mazoferrario* concedo monasterium S. Michaelis cum suis

rebus et haereditatibus cum suis divisis; et in *Villadidaco* cellam S. Chrystophori cum suis rebus et haereditatibus ad integrum; et in villa *Nunno* una divissa; et in *Ripa Iberi* monasterium S. Crucis cum sua veritate; et in *Alfoz de Palentia* monasterium S. Andreae de *Valleferas*; et in valle *Ornello* monasterium S. Petri cum suis adjacentiis, et illam ecclesiam de *Lerma* cum suis adjacentiis; et in *Barbatelo* cellam S. Mameatis cum suis rebus et haereditatibus; et in *Canecosa* cellam S. Mariae cum suis adjacentiis: et in S. Stephano de extremo casas quae sunt de episcopatu.

Concedo monasterium S. Mariae de *Valleposita* cum omnibus suis obedientiis, et cum montibus, cum pascuis à regibus constitutis; et cum villa *Luminoso* cum suis terminis à regibus determinatis, sicut sonat in ipsa regula de *Valleposita*: et illam villam *Podances*, sicut ille rivus discurrit et dividit per medium ad superiorem partem, totum ad integrum: et illud monasterium S. Torquati, quod est in *Castellavetula* cum suis obedientiis, et cum suis collacis. Et in *Lausa* cellam *Formal* cum exitibus, cum pascuis, cum molendinis, et cum omni sua veritate monasterium S. Mariae de *Latas* cum suis haereditatibus, fontibus, et terminis antiquitus constitutis et obedientiis ad integrum. Et S. Mariae de *Muslera* cum suis montibus et haereditatibus, et cum quantis pertinent illi ad integrum. Et illam cellulam quae vocatur *las Ermitas de Campo* cum suis montibus et suis haereditatibus, et suis piscariis in *Ibero* ad integrum. Et illud monasterium quod dicitur S. Petri de *Campo* cum suis decaneis vel praediis, et omnia ibidem pertinentia do atque confirmo. Et illam ecclesiam S. Mariae de *Villasanlino* cum omnibus sibi pertinentibus, terris, vineis, cultibus, et collendis. Et monasterium S. Salvatoris de *Moral* cum terris, vineis, collacis, montibus, pratis, molendinis, aqueductibus, et rediectibus, et omnibus quae ibi pertinent. Et monasterium S. Martini de *Davala* cum omnibus quae illi convenient. Et ecclesiam S. Bauduli de *Quintana de Buezo* cum suis omnibus ibi pertinentibus. Et ecclesiam S. Eugeniae de

Aguilar cum sua haereditate; et cellam S. Genesii de *Ventosa* cum suis adjcentiis omnibus quae illi convenient. Ecclesiam S. Michaelis de *Foijoli de Pancurbo* cum omnibus quae ad eam pertinent. Et in *valle de Eugunia* monasterium S. Facundi cum montibus, pascuis, terminis, terris cultis, et collendis, cum arboribus fructuosis et infructuosis, egressibus et regressibus, et cum omnibus quae illi pertinere videntur ab omni integritate dono et concedo. Simili jure dono monasterium S. Fausti de *Tribinnio* cum omnibus quae illi pertinere videntur.

Confirmo et corroboro omnia monasteria sive ecclesias quae avi et proavi mei et reges qui ante me fuerunt, et pater meus rex *Ferdinandus* concesserunt sive omnes illas haereditates vel divissas quae dederunt vel dederint comites, potestates, sive infanzones mei regni vel villani illi episcopatu de *Auca*, et tibi domino *Simeone* episcopo et successoribus tuis.

Dono etiam Aucensi ecclesiae excusatos, videlicet unum excusatum in *Sajazar de Amaja*: alium in *Orcejon*: unum in *Reba*, alium in *Brizia*; unum in *Suano*; alium in *Prato*; unum in *Berzosa*, in *valle de Ripa Iberi*; et alium in *Cinicos*: unum in *Panizares*, et alium in *valle de Tobe*: unum in S. Quirico de *Pisorga*; alium in *Lata*. Concedo etiam ut ubicumque habueritis divissas in omni *Aucen i episcopatu*, habeatis eas cum ipsa consuetudine qualem habent maiores sive infanzones mei regni. In hac eadem institutione tali tenore concedendo, jubeo, ut de his haereditatibus quas libens Deo beatseque Mariae offero, nullus homo habeat licentiam ducere in aliam partem. Dono insuper filiis, nepotibus praedictorum solarium licentiam populandi in suis ferruginibus; concedo etiam praefatae sedi plenissimam in perpetuum habere libertatem aut licentiam emendi haereditates scilicet, et domos tam in illo loco ubi sedes ipsa habetur, quam in coeteris omnibus villis meis. Pro inde namque ubicumque habuerint domos haereditates sive aliquas possessiones, vel aliquid mobile sint omnia concessa praefatae.

tae sedi, ut sint in jure praesulis ejusdem ecclesiae sine manneria et sajonis injuria atque aliqua fiscali consuetudine. Volo insuper ut sint honorati super omnes clericos totius dioecesis: ideoque eis hanc dignitatem habere concedo, ut in quocumque loco eorum aliquis fuerit, si quis sibi pignorare, aut eum occidere, aut illi aliquo modo dedecus aliquid facere praesumpserit, ita emendet praesuli ecclesiae calumniam vel homicidium ac si faceret uni de melioribus insanzonibus regni mei.

Haec autem omnia suprascripta do Deo ad honorem *Aucensis episcopatus* usque in perpetuum et vobis domino episcopo *Simeoni* vel successoribus vestris, sicut possedi, et modo possideo, derelicta à parentibus meis. Dono etiam omnes ecclesias parochiales meae haereditatis, sive civitatum, sive villarum, ut sint concessae potestati vestrae: et omnes clerici parochiales habeant libertatem juxta ecclesias domus aedificare cum quinta parte haereditatis suae, et omne mobile substantiae: juxta vestrum vero monasterium, concedo licentiam ex advenis et alienigenis, et juvenibus nuptis domos aedificare et populare. Adjicio autem ut praefatae viliae vel monasteria, vel ecclesias, vel divissas quae suprascriptae sunt, vel quae vos aut successores vestri inquirere potueritis, ut non habeant castellaria, aut anubda vel fossatoria: et non patientur injuriam sajonis, neque pro fossato, neque pro furto, neque pro homicidio, neque pro fornicio, neque pro aliqua calunnia: et nullus sit ausus inquietare eos pro fossato, aut anubda, aut labore castelli, vel pro aliquo fiscale vel regale servitio: haec autem quae omnipotenti Deo libens offero, in omnibus plenissimam firmitatem tene-re jubeo.

Si quis vero ex successoribus regum vel comitum, aut quilibet homo vel quavis persona contemptor fuerit, et contra hunc meum factum vel in modicum quadrantem improbus steterit, aut disrumpere conaverit, extraneus maneat à catholica fide, reusque sit ante conspectum Domini, et nomen ejus deleatur de libro vitae, et lugeat

damnationem inferni cum Juda Domini proditore, et sit super eum anathema maranata, et in cauto damni saecularis mille libras auri persolvat; et hoc quod exquisierit, dupliciter restituat, et hoc scriptum firmum, et incombustibile permaneat. Facta testamenti cartula duodecimo kalendas Aprilis currente decies centena deciesque dena, et ter bina era. Ego memoratus rex Sancius qui testamenti privilegium facere jussi, coram Deo, et coram testibus signum ✠ injeci, ac roboravi, et testibus ad roborandum tradidi: Sancius rex. Flaginus testis. Aper testis. Dominicus testis. Munio Sasamonensis sedis episcopus. ✠ conf. Didaco Alvarez conf. Gundisalvo Salvatoris conf. Didaco Gundualvez conf. Nunio Gundualvez conf. Bermudo Bermudiz conf. Rodrico Didaz conf. Antonino Nuniz conf. Bermudo Gutierrez conf. Bermudo Rodriz conf. Gutier Rodriz conf. Alvaro Didaz conf. Garcia Ferdinandiz conf. Rodrico Alvariz conf. Sisebutus abba conf. Garsea abba conf. Dominicus abba conf. Ovidius abba conf. Velasius abba conf. Joannes abba conf. Ordonio Ordoniz conf. Fredinando Rodriz conf. Gundsalvo Alvariz conf. Garcia Ordofis conf. Alvaro Gundisalviz conf. Fredenando Petriz conf. Han Hanniz conf. Cit Didat conf. Garcia Munoz conf. Gutier Gunsalviz conf. Didaco Asuriz conf. Alvaro Didaz conf. Didaco Rodriz conf... Scribens depinxit. Vincentius hausit.

Adephonsum REX CONFIRMAT.

NOTAS.

El rey procedió con sola su autoridad no obstante que agregaba al obispado de Oca el territorio diocesano de Valpuesta.

Este había sido donado en el año 1052 al monasterio de Nájera por el rey de Navarra García sexto, agregándolo por consiguiente al obispado de Calahorra; pero las guerras entre este monarca navarro, y su hermano Fernando primero de Castilla, habían producido el efecto de incorporar á la corona castellana lo que había pertenecido

al antiguo condado; especialmente los distritos llamados *Castilla vieja*, en los cuales estaba la sede de Valpuesta.

Síguese de aquí que la mutacion de soberanía en un territorio se tenia en aquellos tiempos por causa bastante para que un rey por autoridad propia mandase á los súbditos que no acudieran para los objetos espirituales al obispo, súbito de otro rey, sino al que se designara en el territorio de sus dominios.

Núm. 37.

Nueva restauracion de la catedral de Orense por el rey Sancho segundo en 31 de julio del año de 1071.

Esp. Sagr. tom. XVII. Apénd. II.

In Christi nomine genitoris ac unigeniti Filii, cum quibus Spiritus sanctus unitur aeternus. In cuius nomine ecclesia extat in honorem beatae Mariae virginis, et S. Martini episcopi, quae est fundata in civitate Auriense super flumen Minei, ubi ab antiquis claruit sedes de numero eamdem sedum quas in canone legitimo, aut studium quod est in concilio Toletano III tempore Recaredi regis, ubi sanctus Masona Emeritensis, et Leander Hispalensis, episcopi, cum multitudine episcoporum adfuerunt, inter quos erat tunc episcopus de praedicta sede, nomine *Lopatus*, et ejus archipresbyter, nomine *Udemirus*, in era DCXXVII, et in concilio Toletano IIII, anno III regnante Sisenando principe, in quo beatus Isidorus claruit, LX episcoporum, et ibi extitit presbyter nomine *Marcus*, vicem agens domini episcopi nomine *David* de praedicta sede. Ipse enim episcopus *David* adfuit in concilio Toletano VI cum principe Chintilane, et cum reliquis episcopis. Deinde *Gusteus* episcopus cum *Cindasvindo* rege inter multitudine numero episcoporum. Et in tempore regis *Recesvinti* *Sonma* episcopus extitit de praedicta sede Auriensi. Et in concilio Toletano XIII. Ervigil regis anno IV, et episcopus nomine *Alarius*. Et alli-

quam plurimi extiterunt episcopi, quorum Deus nomina novit. Ex quo ecclesia et fides catholica crevit in universa Hispania, semper extitit haec sancta sedes in ordine clara, usquequo gens barbarica depopulavit omnia regna Hispaniae, ac deinde imperfecta agmina christianorum, cunctas sedes data sunt in obsidione mortis. Sic et ista de qua agimus, sed sit sectis gens vidua, et sordivus avium et vulpium infecta, et nemo nomina super eam impendit, sed adhuc miserunt eam sub ditionis aliae sedis *Lucense*, ut ibi esset tributaria quae serviens ut ancilla, et cunctarum parochiarum ejus plurima tempora manent diruta, et obliuioni dedita usque nunc praesenti anno, dum in hac provincia Galleciae ingressus est dominus *Soncius rex* cum germana sua domina *Giloira*, qui considerantes tam diversa terra, et multitudine provincias, elegerunt, ut essent episcopos per civitates, ubi olim extiterant, elegerunt Petrum episcopum *Bracarensem*, et item Petrum *Lamecensem*. Deinde in hac praescripta *Auriense episcopum nomine Ederonium*. Bracarense etenim sede subjugata erat ad *Luco*, sic et ista *Auriense praedicta*: et messis quidem multa, operarii autem pani per quos rogandum est Dominum, ut mittat operarios in messem suam.

Ego *Giloira*, prole regia, propter remedium animarum parentum meorum, excellentissimorum regum, *Ferdinandi principis*, et *Sanciae reginae*, ac pro incolumitate fratrum meorum, sive pro sospitate fratris mei regis domini *Sancionis* fieri elegi hunc privilegium dotis testamenti, in honorem et gloriam sanctae sedis praefatae sanctae Mariae, et sancti Mattini, sive ob honorem sanctorum apostolorum, martyrum, virginum, ac confessorum, instrumento, et deinceps fortis electa sede studium, quam in sacris conciliis elegimus olim fuit aequalis cum aliis sedibus episcoporum.

Etenim ego *Sancius rex* obediens, atque pacificum subter annotati jussa implens, etiam ut merear a Domino reconciliari, et in numero sanctorum ejus adunari, elegi, ut sit in praedicto loco receptaculum Dei, et porta coeli, ut

quisquis advenerit hospes peregrinus clericus, inveniat ibi xenodochium, et sit Deo laus in eodem loco perenne. Amen. Idcirco do, et offero in praedicto loco in primis *ipsum locum Auriense*, ubi extat *ipsa sedes*, et ecclesias cum domibus, et citra in gyro à sanctis episcopis dedicata, insuper cum adjacentiis et limitibus suis, quos eis mansit, vel manere debuit, cum pomeriis, et vineis, atque nemorosos valles, et hortos irrigum, cum opibus et praestationibus, et suburbanibus praedictae sedis, et praediis, et cuncta omnia quae semper in ditioni habuit praedicta ecclesia. Sic omnia, quae in sua obtinuit, quemadmodum, et ea quae ei debet esse cum omni voce, et prosecutione sua per instituta canonica universalis catholica doctrina. Simili modo, et cunctas parochias sicut legitime olim fuere subditas sibi, deseruire juvemus per dioeceses numeratas X, id sunt: Pala aurea, Lemaos, Bubat, Jures, Vesugio, Behalos, Teporos, Gerros, Casavio, Pincia, Veretanos, Senabria, et Calapacios majores. Haec omnia sicut ab antiquis possedit, ita amodo et ab hinc judicet, ac defendat, et in tuitione, et visitatione pastoralis curam habeat *episcopus*, quem nunc elegimus nomine Ederonius, sive post eum in ipsa sancta ecclesia succedentibus, ut ab hominibus videantur opera eorum bona, et glorificetur ecclesia Dei per eos, et Pater rex aeternus, qui in coelis est.

Adjicio denique in praedicta sede aliquantulum de rerum mearum pro stipendio, et sacrorum altiorum ornamenti, sive pro victu, et vestimento clericorum, et in sancta conversatione persistentium. Oro te sancta Dei genitrix, et te efflagito Martine confessor Dei, ut haec dona acceptabilia sint in conceptu vestro et rata coram omnibus sanctis, et Jesu-Christo domino nostro, et tam firma, et stabilis habeatur vobis, ut nemo audeat quidpiam auferre, vel in modicum, si praesumptor existeret. Quod si aliquis homo de quolibet sit genere, qui hunc factum privilegii nostri violare tentaverit, ut vos, domina gloriosa, luminis mater, et sancte electe Martine, cum omnibus sanctis in die judicii

claudere illi faciatis portas coeli, ut vocem, quam audituri estis, desiderabilem non audiat, sed ea, quam Judas Iscariot, cum diabolo, et angelis ejus audierat, audiat, et similiter tartari poenas possideat, et inferat praedictae sedi, vel voce ejus, quod abstulerit duplatum vel triplatum, et quod valere constat auri talenta duo; et hunc factum perenniter maneat robore firmatum sub die secundo kalendas augusti, era MCIX.

Ego Sancius rex, una cum consensu episcoporum, hunc factum à me firmum, et manu mea corroboratum. *Vistrarios in Christi nomine Lucensis ecclesiae confirmo*. Georgius Tudensis episcopus confirmo. Didacus Iriensis episcopus confirmo. Petrus Bracarensis episcopus confirmo. Et item Petrus Lamecensis episcopus confirmo. Et ego Ederonius praescriptus episcopus in ejusdem sedis perfunctus, manu mea subscripsi et confirmo. Arani abba Celanovensis confirmo. Frigildus abba de Antealtares confirmo. Adulphus abba de Coenobio sancti Martini confirmo. Tanor abbas confirmo. Honoricus abbas confirmo. Nonninus abbas confirmo. Sendamirus cognomento ecclesia. Petrus Pelais comes confirmo. Ruderico Munis confirmo. Ovecho Sanchis confirmo. Muninus Nunis confirmo. Froyla Arias comes confirmo. Arias Luci confirmo. Item Muninus Nunis confirmo. Petrus Luci confirmo. Fidel Odoarius confirmo. Ista de loco sancto Vistramundus archipresbyter confirmo. Sendemirus clericus confirmo. Gundisalvus presbyter confirmo. Item Gundisalvus judex confirmo. Menendus judex confirmo. Vimaredus presbyter confirmo. Sigeredus testis confirmo. Martinus clericus Prind. testis confirmo. Arias Didaci testis confirmo.

NOTA.

La infanta doña Elvira, hermana del rey Sancho segundo, bastó por sí sola para que su majestad restaurase la mitra de Orense, á pesar de hacer tantos años que se hallaba suprimida, y su territorio agregado al de Lugo.

Esta escritura justifica tambien que lo mismo había

sucedido con la mitra de Braga, cuya sujecion á Lugo, y nueva existencia, se citan con expresion particular.

Acredita igualmente que la restauracion del obispado de Orense, citada en otras escrituras de este Apéndice, habia sido del título episcopal en el efecto; pero no en cuanto á la sede; pues la ciudad permaneció desolada segun la narracion actual.

Núm. 38.

Proyecto de trasladar la catedral de Oca al lugar de Gamonal, junto á la ciudad de Burgos, por las infantas doña Urraca y doña Elvira con autoridad de su hermano, rey de Castilla, Alonso VI en 11 de julio de 1074.

Esp. Sag. tom. XXVI. Apénd. VII.

In nomine summi et incomprehensibilis Dei, Patris scilicet, et Filii, et Spiritus sancti. Ego Urraca, et Elvira Ferdinandi imperatoris magni filiae, sponte propria et voluntate confirmi, decrevimus Deo, episcopo Simeoni et successoribus ejus donare ecclesiam S. Mariae de Campo de Gamonal secundum consilium et auctoritatem domini et fratris nostri Aدهphonsi regis ad innovandam ibi sedem episcopalem quae prius apud Aucensem noscitur urbem esse constructam, et à saracenis destructam. Igitur pro remissione peccatorum nostrorum et pro redemptione animarum donamus per hanc cartam donationis ipsam ecclesiam predictam cum eadem villa, quae ibi est cum suis terminis et afrontationibus, ut aedificetur ibi ecclesia episcopalis cathedrae quae sit mater totius dioecesis Castellae. Addimus etiam predictae ecclesiae ipsos molinos nostros de Arlanzon in ibi; et quodam monasterium S. Mariae de Valle cum omni ad eam pertinenti. Donamus autem in Trivinio monasterium S. Petri de Campo, cum omnibus quae ei pertinent, quae nos jure possedimus haereditario; omnia haec hoc tenore sit firmum et stabile sicuti nos possedimus, et

aceperimus, à parentibus nostris Ferdinando rege et Sancia regina absque inquietudine vel molestia sajoris, vel aliorum qualicumque hominum. Et quisquis illic ex quacumque provincia vel patria illuc habitare elegerit, nullam praesumptivo conamine à quoquam pertinescat, aliquam vim inferre pro qualibet ultiōne, neque pro telonei negotiatio-ne, neque pro fossataria, nec pro annupta, nec pro stru-po, neque pro homicidio, neque pro furto, neque pro structione castellarum, neque pro aliqua causa, sed omnes habitantes in ea vivant honorifice et quietè. Hi autem clerici canonice sub potestate vel arbitrio episcopi ibi degentes, quotidie Domino orationes reddant pro anima patris nostri jam dicti, vel matris nostrae predictae, vel pro domino et fratre nostro imperatore, vero dei cultore Aدهphonso, ut hic feliciter vivat; et post hujus vitae metam, ad aeternam valeat scandere patriam; nobis quoque famulabus suis, doret remissionem omnium nostrorum peccatorum Dominus, et post finem hujus vitae consortium beatorum. Si quis verò ab hodierno die et deinceps ex successoribus nostris quilibet rex, aut comes, aut aliquis, qualicumque homo, contra hanc cartam donationis nostrae contemptor repertus fuerit, et praesumptivè disruptere tentaverit, à liminibus sanctae Dei ecclesiae extraneus existat, et iram Dei incurrit; et cum Juda traditore portio ejus maneat, et anathematis vinculo subjaceat, et insuper ecclesiae, cui vim inferre conaverit, hoc, quod calumniaverit in duplo vel in triplo restituat; et episcopo vel regi centum auri libras exolvat, et postmodum haec carta donationis vel privilegii firma stabilisque permaneat. Facta carta donationis testamenti V. idus mense juli, die tertia feria, era MCXII regnante domino nostro Jesu Christo, et Aدهphonso rege in Castella, Legione, atque Gallaecia. Igitur ego Urraca, et ego Elvira Ferdinandi regis filiae quae hanc cartam fieri jussimus et legentem audivimus, propriis manibus reboravimus.

Bernardus Palentinae sedis episcopus conf. Pelagius Legionensis sedis episcopus conf. Munius episcopus conf. Si-

*

sebutus abba conf. Obbecus abba conf. Vincentius abba conf. Fortunius abba conf. Stephanus abba conf. Pascasius abba conf. Joannes abba conf. Comes Gundisalvus conf. Comes Munius conf. Didaco Alvarez conf. Alvaro Gundisalvez conf. Ruderico Didaz conf. Fredinando Periz conf. Garcia Monioz conf. Joan Jonnez conf. Didaco conf. Bermudo Guerriz conf. Antolino Nunnez conf. Alvaro Salvaterez conf. Alvaro Didaz conf. Gundisalvo Didaz conf. Obeco test. Gallindo test. Didaco test.

NOTA,

Las infantes se creyeron bastante autorizadas con sola la voluntad del rey para erijir una catedral en Gamonal en lugar de la destruida de Oca, cuyo obispado estaba restaurado, y no se acordaron de contar con el papa ni con los concilios.

Núm. 39.

Traslacion de la catedral del obispado de Oca á la ciudad de Burgos, con supresion de los otros obispados, de lo que por entonces se llamaba Castilla vieja por el rey Alonso VI en 1º de mayo de 1075.

Esp. Sag. tom. XXVI. Apénd. VIII.

In nomine sanctae et individuae Trinitatis Patris et Filii et Spiritus sancti. Amen. Ego Adephonsus, Dei gratia et propitiatione rex Hispaniae, ac Ferdinandi imperatoris magni filius et Sanciae reginae, ob delictorum meorum remissionem, necnon pro immensa Dei dilectione disposui. Deo opitulante, in meo corde renovare atque immutare Burgis Aucensem episcopatum, quia multis temporibus destructus à sacenis esse dignoscitur, et in omnibus secundum Dei dispositionem amplificare, et domum sedis beatae Virginis Mariae ibi in proprio meo palatio reaedificare. Ego igitur jam prefatus rex facio testamenti privilegium ad Burgensem epis-

copatum tibi domino meo Simeoni episcopo, tam de rebus adquisitis Aucensis episcopatus quae ab antecessoribus tuis adquisiti sunt, quam de parvis muneribus quae omnipotenti Deo et tibi praesens offero. Concedo itaque tibi et ecclesiae tuae in renovatione ipsius episcopatus quamdam parvulam partem, videlicet patris mei Ferdinandi regis et matris meae Sanciae reginae palatium quod Burgis habeo et confirmo in eo esse perpetuo jure episcopalem cathedralam, *in vice videlicet Aucensis ecclesiae.* Hanc vero ecclesiam cum praefato palatio Deo sanctaeque Virgini Mariae et tibi Simeoni episcopo tribuo, atque cartam testamenti facio quatenus secundum decreta canonum mater ecclesiarum jure vocetur, et *caput dioecesis totius Castellae à cunctis fore dignoscatur*, necnon in ea sicut praediximus pontificalis sedes in vice Aucensis ecclesiae habeatur.

Dono insuper tibi et Burgensi sedi tuae quam ex proprio censu meo reaedifico, cunctis ipsius Burgensis civitatis ecclesiis cum cimeteriis suis et domibus, sive haereditatibus atque beneficiis quae à fidelibus omnibus ei tradita et oblati fuerint. Dono etiam quamdam villam in alfoz de Berbesca, nomine Platano, cum illa haereditate de Otero Martini, et cum omnibus ad eamdem villam in alfoz, cum terminis scilicet suis, et pascuis, et paludibus, et montibus, et fontibus, exitibus et regressibus. Offero etiam ad augmentum tibi et potus ibidem Deo servientium, quoddam monasterium quod dicitur S. Euphemia de Chozuelos, et est in territorio de Ferrera. Et sic testor ad illam supradictam sedem illud monasterium, et suum debitum quod illi monasterio perinet cum vineis, terris, cultibus et incultibus, pomaria, arbores fructuosas et infructuosas, rivos, piscarias, molendinos, villas eremas et populatas, decanias, et omnes suas alias divisas, seu etiam haereditates et quantum ad profectum hominis ibi inventum fuerit, totum concedo Burgensi sedi perpetuo servitum.

Dono etiam monasterium quod dicitur S. Eulaliae de Muciehar cum omni sua haereditate, et cum omni subje-